

Jordmor i Ramallah

Berit Mortensen er jordmor i Sandnessjøen. Nå har hun reist til Ramallah for å drive et jordmor-prosjekt der.

LES MER PÅ SIDE 6

- Vi streiker 9. mai

Sissel Hallem er sekretær i EL & IT Forbundet i Oslo og Akershus og er travelt opptatt med å forberede streik.

LES MER PÅ SIDE 3

Borgerkrig og valg

Marcel Ingels kommer fra Filippinene og forteller om drapene på opposisjonelle, folkekrigen og valget 14. mai.

LES MER PÅ SIDE 8 OG 9

AFP: Streik 9. mai

«Aksjon Forsvar AFP» sier om pensjonsreformen: Pensjonsreformen er et pensjonsran. Den skaper større forskjeller, flere fattige pensjonister og økt sosial ulikhet i helse.

Aksjonen krever:

- Avgang etter AFP-ordninga skal ikke medføre redusert pensjon i forhold til å stå i arbeid fram til 67 år.
- Alderspensionen (67 år) skal være på samme eller høyere nivå enn dagens ordning.
- Vi krever at utbetalt pensjon skal reguleres i takt med lønnsutviklinga. Systematisk underregulering av utbetalt pensjon er et svik mot alle pensjonister.
- LO må fortsatt avvise automatisk heving av aldersgrensa for full pensjon, så lenge flertallet ikke greier å stå i full jobb til 67 år.

LES MER PÅ SIDE 2, 3 OG 4

Samvirkelaget med arbeiderfest og plate

Rappingrevne Gatas Parlament og skatrønderne Hoyalong Knut har samlet kreftene i det dunkende muntre solidaritetskorpset Samvirkelaget. Rett rundt svingen er tolvmannsbandet klar med plate, første-maifest, musikkvideo og en allerede kontroversiell politivoldrefs.

LES MER PÅ SIDE 12

LEIAR

Ingrid Baltzersen

Henda vekk frå Irak og Afghanistan!

Dette er eit krav som vinn stor oppslutnad, også i dei landa som deltek i

krigen. På Kairo-konferansen i påsken møtte eg 75 sør-koreanarar som jobba for at Sør-Korea skulle trekka soldatane sine ut frå Irak. Sør-Korea er på same måte som Noreg ein lojal støttespelar til amerikansk krigføring. Dei er det landet som har vore djupast involvert i krigen, nest etter USA. Men motstanden står også sterkt.

På fireårsdagen for den amerikanske okkupasjonen av Irak var det demonstrasjonar verda over. I USA demonstrerte titusenvis mot Pentagon, i San Fransisco, i Los Angeles og i dei andre største byane landet over.

Det var meir enn tusen demonstrasjonar og aksjonar mot krigen og for å trekka ut soldatane. Det var demonstrasjonar i Roma, London, Caracas, Istanbul, Ungarn, Spania, Sør-Korea og på Filippinane. I Irak demonstrerte hundretusenar i Najaf. Titusenar demonstrerte også i London i februar for å få ein slutt på krigen.

Noreg er framleis involvert i USA sin okkupasjon i Irak, sjølv om regjeringa forsøker å skapa eit inntrykk av at me har trekt oss ut. Me trener opp irakiske quislingsoldatar i Noreg, noko me berre får høyra om når dei hoppar av.

Desse soldatane blir også brukt i døds-skvadronane som herjar Irak, og står bak mykje av den sekteriske valden.

No trappar Noreg opp deltakinga gjennom at UD hjelper Statoil inn for å profitera på krigen. Regjeringa som hovudeigar burde heller pålegga Statoil å bryta det meir og meir intime samarbeidet med okkupasjonsregjeringa i Bagdad.

Antikrigsrørsla er nødt til å stilla offensive krav til den norske regjeringa: Henda vekk frå Irak og Afghanistan, ikkje tren opp quislingsoldatar, hent soldatane heim!

Tid for pensjonskamp

Artikkelforfatteren er leder for LO i Trondheim.

Foto: Rødt nytt

Onsdag 9. mai klokka 13 blir det aksjoner og politisk streik til forsvaret av pensjonene våre, spesielt avtalefestet pensjon (AFP).

Arne Byrkjeflot

De som fyller 59 i 2007, blir de første til å møte det firehodete trollet som kalles *pensjonsreformen*. De fire hodene har hvert sitt navn, Indeksering, Levealdersjustering, Alleårsregelen og Avkorting.

Indeksering

rammer alle pensjonister. Den absolutt viktigste kampsaken for Pensjonistforbundet, med 170 000 medlemmer, har vært å sørge for at pensjonistene ikke skal sakke akterut. Etter ti års strev vant de gjennom i 2002. Stortinget vedtok at fra da av skulle pensjonen følge lønnsutviklinga ellers i samfunnet. Pensjonsreformen gjør slutt på dette. Pensjonistene må nøye seg med halvparten av reallønnsutviklinga lønnstakerne får. Hadde det vært slik de siste 10 åra, ville pensjonistene tapt 12,5 %, to tusenlapper i måneden.

Levealdersjustering

Det andre hodet venter på hvert nytt årskull av pensjonister og tar en stadig større bit av deres pensjoner. Øker levealderen med ett år, så reduseres alle pensjoner med 4,5 %. Der tror de vi vil være i 2020. I 2050 vil levealderen ha økt med 4 år, og alle pensjoner blir redusert med 17,9 %. Regjeringen mener at jo lenger du lever, jo mindre trenger du for å leve. Verken levealderen eller økning i levealderen er lik for alle. En prest lever ti år lenger enn en servitør. Levealderen for kvinner med lav inntekt er faktisk på vei ned. Det er vanskelig å forstå hvorfor de skal få mindre pensjon, fordi andre lever lenger.

Alleårsregelen

rammer alle dem som ikke har maktet å stå i full jobb hele livet, oftest kvinner. I tillegg rammer den med full tyngde alle dem som ikke makter å stå i jobb til pensjonsalderen, de mister sine siste

og ofte beste opptjeningsår. I dagens folketrygd tåler du noen år med deltid, attføring, utdanning, omskolering eller omsorg. Dette fordi pensjonen blir beregnet ut fra de tjue beste åra dine. I det nye systemet får du svi dobbelt, hver krone du taper i lønn, reduserer også pensjonen din.

Avkorting

Det fjerde hodet ser seg ut de svakeste. De som har skrantende helse eller ikke er i stand til å oppfylle de krava et stadig hardere arbeidsliv setter, og må gi seg før de når pensjonsalderen. Faktisk er dette de fleste av oss. Bare en av tre er i arbeid når de når pensjonsalderen, bare en av ti er i fulltidsjobb. I dag kan du gå av med avtalefestet pensjon (AFP) fra 62 år. Du går kraftig ned i lønn, men når du når pensjonsalderen, får du det samme i folketrygd som om du hadde stått i arbeid til du ble 67 år. I det nye systemet skal du betale din egen førtidspensjon av den pensjonen du har tjent opp. Må du gå av ved 62 år, så avkortes (reduseres) pensjonen med en fjerdedel. Når pensjonsalderen øker, så blir tapet enda større.

På tegnebrettet

Dette trollet er fortsatt på tegnebrettet. Grovskissen ble gjort i forfjor av de tre daværende regjeringspartiene H, KrF og Venstre, sammen med Arbeiderpartiet. Til våren skal Stortinget tegne ut de fire hodene i detalj, nå også med SV på laget. FrP vil ha bort indekseringen og har plutselig funnet ut at besteårsregelen ikke var så dum, men er ellers med på leken.

Trollet sprekker

Vi er optimister til tross for at flertallet er så massivt. Vi tror pensjonstrollet er som alle andre troll, det sprekker når det treffes av lyset. Folk flest har nok oppfattet at pensjonsreformen er et spareforslag, men de har ingen aning om hvor stort pensjonstapet faktisk blir. De vet ikke at den største prisen skal betales av dem med dårlig økonomi og dårlig helse. AFP er en del av tariffavtalene våre. De kan ikke Stortinget oppheve på egen hånd. Regjeringen må komme til enighet med partene i arbeidslivet. Det er politisk umulig å skamklippe AFP mot en samlet fagbevegelse.

Bjarne Håkon Hanssen må svare på hvordan regjeringens AFP-pott kan

rette opp tapet for den som går av ved 62 år etter 1. januar 2010 og møter de fire hodene. Først tar avkortinga nesten en fjerdepart av pensjonen og alleårsregelen en åttendedel. Så spiser indekseringa en prosent årlig. Jo yngre du er, jo hardere rammer levealdersjusteringa. Forslaget innebærer at pensjonene reduseres med en tredjedel allerede i 2010, og de halveres i 2050.

Vi krever bare en verdig alderdom for dem som har gitt sitt i arbeidslivet. Det kravet er vi villig til å kjempe for.

Neste nummer er ei bok:

"Sosialisme skapes ikke i himmelen!"

av Michael A. Lebowitz

Prøveabonnement i ett år:
150,- (75,- for ungdom)
4 nummer i året, boka som første nummer hvis du bestiller nå!

www.marxisme.no

Hefte om Venezuela
UTE NÅ!
Kun 30,-

Tidsskriftet Rødt!

Til abonnentene

Fra neste nummer vil Rødt nytt som regel ikke komme i konvolutt. Om noen har problemer med dette, meld fra til redaksjonen@raudt.no.

Streik for AFP

9. mai er det aksjonsdag for AFP over hele landet. Mange vil streike. Initiativtakerne til streik i Oslo er EL & IT Forbundet i Oslo og Akershus. Rødt nytt spør Sissel Hallem, Erik Bråten og Morten Svendsen om hvorfor de gjør dette. Har ikke regjeringa og Stortinget bestemt seg?

Jorun Gulbrandsen

Sissel Hallem: Stortinget har bestemt seg, men det har vi også. De må presses til å høre på fagbevegelsen. Pensjonsforliket er uforenelig med dagens AFP-ordning. Vi har et vedtak fra LO-kongressen, som sier at dagens AFP-ordning skal videreføres uten å svekkes. Det vedtaket forsvarer vi. Vi sier ja til dagens AFP, og vi vil styrke den.

Morten Svendsen: Hvis det blir som Stortinget vil, får du et stort økonomisk tap resten av livet, hvis du er utslitt og går av når du er 62 år. Mange veit ikke dette. Og mange lurar på om det er noen vits i å aksjonere i mai, når Stortinget allerede har bestemt seg.

Erik Bråten: Vi må få dem til å ombestemme seg. Folketrygda og AFP er verdt en kamp. Jeg for eksempel, veit ikke hva slags pensjon jeg kommer til å få. Men til nå har vi ikke behov å lure på det. Vi har hatt en trygghet, fordi vi har visst hva vi får. Nå blir det uforutsigbart.

Sissel: Dette er en så alvorlig sak at vi ikke kan si: «Nå har Stortinget blitt enige, da er det bare å glemme LO-kongressens krav, og vi må tilpasse oss.» Vi må i stedet lage en opinion for folketrygda og for AFP. Roar Flåthen

Erik Bråten, distriktssekretær i EL & IT Forbundet Oslo/Akershus Foto: Rødt nytt

må også få vite hva medlemmene vil. Vi ønsker å sette dagsorden for debatten fram mot hovedoppgjøret i 2008 hvore pensjonsforliket og AFP skal forenes, – da må vi begynne nå.

Mangler informasjon

– Veit folk hva pensjonsreformen går ut på?

Erik: I et år eller to har det vært en sniktilpasning til ødeleggelsen av folketrygda og AFP. Hele medieverdenen har ligget dønn flat, bortsett fra noen få

kronikker her og der. Det har ikke vært noen samfunnsdebatt. Saka er bevisst dyssa ned. Folk har ikke hatt mulighet for å se hva som skjer. Og så innfører de et nytt språk med nye begreper som «alleårsregel», «levealdersjustering» og slikt, og alle trur på det Pølse-Hanssen sier om at alle blir vinnere.

Morten: Som tillitsvalgt er det ikke lett, når det kommer digre lefser med papir, hvor realitetene er pakka inn i dette nyspråket.

Morten Svendsen, nestleder i Elektromontørenes fagforening Oslo/Akershus Foto: Rødt nytt

Erik: Det vi tar fighten på, er å få belyst konsekvensene av pensjonsreformen for medlemmene våre. Det verste er undergravinga av folketrygda. Det vil skape mye større klasseskiller i samfunnet. På 1950- og 60-tallet var det et mål å få større sosial trygghet og mindre avstand mellom klassene. Nå gjør de skillene større, stikk imot målene for velferdsstaten. Hvis folk visste hvilken god ordning AFP er, ville de slåss som ville f...

Slitte kropper

Morten: De sier de trenger så mye arbeidskraft, de har for lite. Men vi ser hos oss hvordan elektrikere, heismontører og andre i bygg og anlegg blir skjøvet ut av arbeidslivet. Det er ikke mange som klarer å stå i fullt arbeid til de er 67 år. En elektriker jobber mest med armenne opp mot taket; det er vel ikke vanskelig for andre å tenke seg hvordan det går ut over kroppen etter mange år.

– Hva er det beste ved AFP?

Erik: Når det gjelder de slitte, er jo AFP helt genialt. Riktignok går du ned i inntekt, hvis du går av ved 62 år. Men når du blir 67, får du like stor pensjon som du hadde fått hvis du hadde stått i jobb til 67. Ikke bare det, mange jobber 80 prosent etter at de er 62 år, eller 60

Sissel Hallem, sekretær i EL & IT Forbundet Oslo/Akershus Foto: Rødt nytt

prosent, alt ettersom hva de orker. Men de kan fortsette å arbeide. Det er det en sjøl som velger. Det er jo helt perfekt.

Nå river de dette fra hverandre.

Tre personer

Sissel: Det er ikke mange som tar ut AFP. Det er rundt 38 000. Det er riktig nok en liten økning hvert år. Men det er ikke det som er problemet. Problemet er arbeidslivet, fordi det er slik at folk går av for tidlig som *uføre*. Det burde vært temaet for Storting og regjering. Det burde de bekymre seg om. Vi må i hvert fall ha solidaritet med de arbeidskameratene som må gå av med uførepensjon. Vi gjorde en undersøkelse blant våre medlemmer. Det var bare tre personer som hadde gått av ved 67 år i løpet av de siste seks åra!

Morten: Hos oss er det ikke flere!

– Hva har dere gjort for å informere?

Sissel: I slutten av mars kom pen-

sjonsforliket på Stortinget. Det var en stor sak å sette seg inn i. Vi trodde ikke det var sant at de kunne tenke i disse banene. Men siden vi fikk se stortingsmeldinga i februar, har vi kjørt en intens kursing av tillitsvalgte og medlemmer. I løpet av noen uker før påske har vi skolert rundt 250 folk bare i Oslo og Akershus. Vi har tatt opp saka på dagskurs, årsmøter og kveldsmøter. Det er et stort behov for informasjon.

Startsignal

Morten: Vi forandrer vel ikke så mye med en aksjonsdag i mai?

Erik: Nei. Dette er bare startsignalet for en langsiktig kamp. Vi må drive informasjon lenge og lage en opinion. Fra nå og til 2010. Til høsten er det valg. De rød-grønne vil igjen søke støtte hos fagbevegelsen. I 2008 er det tariffoppgjør. I 2009 er det stortingsvalg. Fagbevegelsen skal presse! «Aksjon Forsvar AFP» samler inn penger til denne langvarige kampen.

Sissel: Allerede nå er det flere foreninger som har tilslutta seg streiken 9. mai – og flere kommer! I Oslo er det oppmøte på Youngstorget kl. 1230.

AKSJON FORSVAR AFP

Aksjonen samler inn penger for å drive informasjonsarbeid. Mange foreninger og klubber har slutta seg til aksjonen, som har en egen hjemmeside:

www.forsvarafp.no

Her finner du grundig gjennomgang av hva pensjonsreformen betyr.

PARTI FOR Å AVSKAFFE KAPITALISMEN

Partiet Rødt ble stiftet 11. og 12. mars. Landsmøtet fikk besøk av en rekke revolusjonære antiimperialister, som la fram denne hilsenen:

Som politisk aktive i innvandremiljøer fra land i andre verdensdeler, har vi satt pris på det arbeidet partiene dere springer ut av, har gjort i saker som er viktige for oss.

Vi tror nyorganiseringen som nå skjer, gjennom opprettingen av et samlende parti for revolusjonære som vil avskaffe den kapitalistiske verdensorden, vil styrke arbeidet vi alle driver, og trekke flere med oss. Det vil ikke bare være til fordel for de sakene vi er opptatt av i det politiske arbeidet her i Norge, men også styrke samholdet over landegrensene mellom antiimperialister her i Norge og i de delene av verden vi kommer fra.

Flere av oss vil gjerne bli med dere i det nye partiet, og alle ser vi fram til et fruktbart samarbeid i tiden framover.

Zahir Athari, Afghanistan
Khorshed Ahmed, Bangladesh
Ruben Geardo, Filippinene
Nirmal Brahmachari, India
Mohammed al Samarai, Irak
Majed Dakhil, Irak
Fredrik Alexandrian, Iran
Ramin Mamedi, Øst-Kurdistan
Cemal Amedi, Nord-Kurdistan
Salame Nazih, Libanon
Daniel Gemtessa, Oromia
Jorge Ochoa, Peru
Kanapathipillai Sivaramajah, Sri Lanka
Cecilia Abella, Uruguay
Gustavo Tovar, Venezuela

Fremskrittspartiet:

Frekkest i pensjonskampen

Fremskrittspartiet har snudd på besteårsregelen, kunne vi lese i avisene nylig. Betyr det at de er mot pensjonsreformen og for AFP? Svaret er nei!

Torstein Dahle

I 2004 la Pensjonskommissjonen fram den utredningen som la grunnlaget for dagens pensjonsdebatt. I utredningen presenterte Frp sitt alternativ slik: «Pensjonskommissjonens medlem Ytterhorn går inn for et pensjonssystem med lik folketrygdpensjon til alle på nivå med dagens minstepensjon i folketrygden, og at standardsikringen overlates fullt ut til pensjoner i arbeidsforhold og individuelle pensjons- og spareordninger.»

Minstepensjonister

Frp ville altså gjøre alle til minstepensjonister, og dekning utover det skulle overlates til hver enkelt og til private ordninger. Heldigvis har Frp blitt stående alene om dette. Men oppsiktsvekkende nok er denne fullstendige raseringen av folketrygdens alderspensjon fortsatt Frps hovedalternativ. Også i 2007 finner vi dette på Frps nettsider under «Frp fra A til Å»:

Privat ansvar

«Pensjoner – Et pensjonssystem bør primært være slik at alle sikres en lik pensjon, og hvor det er opp til den enkelte å innbetale for tilleggspensjon.»

Spesielt har Frp hele tiden angrepet AFP-ordningen, som gir fagorganiserte mulighet til å gå av som tidligpensjonist med full pensjon. Frp har i årevis gått inn for at det skal lønne seg å stå lenge i jobb, dvs. at de som går av tidlig skal komme dårligere ut. Det står de fortsatt på.

I det siste er det framstilt som at Frp har snudd. Plutselig gis det inntrykk av at Frp nå er det eneste stortingspartiet som forsvarer folketrygdens alderspensjon. Det er lurt av dem: De andre stortingspartiene har inngått et råttent pensjonsforlik, som innebærer et omfattende angrep på folketrygdens alderspensjon. De andre partiene vil altså sikre nedrivning av viktige kvaliteter ved folketrygden og overlate mer til pensjonsforsikring hos private selskaper.

Taktikk

Frps enda mer drastiske forslag er sjanseløst, og da er det like godt å konsentrere seg om å slenge ut noe som kan samle stemmer. Frp har plukket opp noen viktige krav i pensjonskampen og regner med at de trygt kan fremme disse, fordi de ikke vil få flertall. Samtidig vil de samle stemmer fra mange som er frustrert over de andre partienes svik, kanskje særlig på bekostning av AP.

Nå er det vår oppgave å gjøre vårt ytterste for at

Frp skal bli overrasket: At vi faktisk skal lykkes i å stoppe store deler av angrepene mot folketrygden. Og vi skal gjøre vårt beste for at ikke Frp skal hente ufortjente stemmer på pensjonskampen.

Mot AFP

Hvis Frp reiser riktige krav, er det selvsagt helt utmerket. Men ingen må tro at partiet er noen alliert. Tvert imot: Frp er den mest innbitte motstanderen i den saken som nå er helt i spissen i pensjonskampen – forsvaret av AFP-ordningen. Frp har tatt mål av seg til å få knekt de offentlig ansattes pensjonsavtaler. Og Frps hovedsyn er å rive folketrygden i småbiter. Men de er lure taktikere – det skal ingen ta ifra dem!

Fra en av mange demonstrasjoner for AFP

Foto: Rødt nytt

Stans utflagginga av Tiedemanns Tobaksfabrik

Det danske Skandinavisk Tobakskompagni overtok JL Tiedemanns Tobaksfabrik i 1998. De vil legge ned produksjonen i Norge 30. juni i neste år og flytte den til Danmark. 266 ansatte blir rammet.

Rødt nytt

Bedriften er den mest lønnsomme innen konsernet. Kanskje den mest lønnsomme i hele Norge. Overskuddet var siste år på 387,2 millioner norske kroner, og overskuddet etter skatt var på mer enn 1,3 millioner per ansatt. Overskuddet øker stadig.

Av de 266 ansatte jobber 130 i produksjonen. 130 må gå innen juni 2008. Bedriften er 230 år gammel, men helt moderne. For tre år sia ble det installert hypermoderne maskiner.

Aldri nok

Eierne får ikke nok. Akkurat som med nedleggninga av Union i Skien. Overskuddet var stadig 150 millioner per år, men det var ikke nok for eierne, som mente de kunne få enda større overskudd i Kina.

Den norske sosialdemokratiske regjeringa vil ikke stanse nedleggelsen. På tross av at det blir stadig mindre prosesindustri i Norge. Kunnskap og erfaring forsvinner med flagget. Arbeidsplasser forsvinner. Det sies at det ikke er så farlig i dag, ettersom det er stor etterspørsel etter arbeidskraft. Ja, det er etterspørsel etter arbeidskraft, akkurat nå, der kapitalen har stor profitt for tida, som i bygningsindustrien. Men den boomen vil ikke vare evig.

Det er heller ikke slik at alle som vil, får jobb. Folk som har kommet seg over 50-tallet, stiller ikke i første rekke, for å si det forsiktig.

Lov om omstilling

Konsekvensene av en industrinedleggelse er store for samfunnet. Likevel ønsker ikke regjeringa å si nei. Den har i stedet laget et forslag til lov om

omstilling, der det kraftigste tiltaket handler om at bedriften har 30 dagers meldeplikt før den kan vedta å legge ned. Tanken er at det skal være mulig å komme fram til løsninger som gjør at eierne får lyst til å fortsette likevel.

Eierne avgjør

Ja, det kan kanskje bli resultatet en gang i blant. Men det er det eierne som avgjør. Ikke arbeiderne. Ikke en gang samfunnet, ikke Stortinget. Nedleggelse av lønnsomme bedrifter er et av de helt gode eksemplene på hvorfor kapitalismen er totalt elendig, når det gjelder å styre en økonomi. Det bitte lille mindretallet eiere har all makt til å flytte hva som helst hvor som helst – hvis de sjøl mener det er mest lønnsomt for dem.

Kapitalisme?

Det er på tide å ta en alvorlig diskusjon i fagbevegelsen og blant andre demokrater om hva i all verden kapitalisme er godt for.

Foto: Rødt nytt

Romatraktaten: En ulykke for arbeiderklassen

For femti år siden ble Romatraktaten undertegnet. Det som med tiden skulle bli Den europeiske union, var dermed opprettet. Romatraktaten er den grunnleggende traktaten i EU og fortjener av den grunn fortsatt å bli sett nærmere på.

Daniel Ducrocq

Et marked uten hindringer

Det grunnleggende i EU, som er fastlagt i Romatraktatens artikkel 3, er et fritt marked.

Artikkel 3A som ble tilføyd i 1992 uttrykker grunnlaget for Den europeiske unionen enda tydeligere:

«For å nå det mål som er satt [...], skal medlemsstatenes og Fellesskapets tiltak [...] omfatte iverksettelsen av en økonomisk politikk [...] som føres i samsvar med prinsippet om en åpen markedsøkonomi med fri konkurranse.»

Et sosialt EU?

Selv om Romatraktaten slår fast at markedsliberalismen er det grunnleggende prinsippet for unionen, finnes det fortsatt hardnakkede selvopnevnte «EU-progressive», som forfekter tanken om at EUs politikk kan bli noe annet enn markedsliberalisme. Realiteten er at markedsliberalismen er EUs *raison d'être*.

Dessuten gir ikke Romatraktaten mulighet til en annen politikk (artikkel 5):

«Medlemsstatene skal avholde seg fra alle tiltak som kan sette virkeliggjøringen av denne traktats mål i fare.»

Og dette for alltid (artikkel 240):

«Denne traktat gjelder for ubegrenset tid.»

Statsstøtte vrir den hellige frie konkurransen

Statsstøtte står i veien for EUs frie konkurranse og tillates bare i svært begrenset omfang. Både artikkel 90 og 92 i

traktaten viser dette helt entydig: sett bort fra enkelte unntak, er statsstøtte konkurransevridende og derfor uforenlig med et felles marked, sier disse artiklene.

I flere tiår har Romatraktaten vært til stor inspirasjon for borgerskapet, også i Norge, for å angripe offentlig sektor i markedsliberalistisk ånd. Derfor har vi i dag «bestemødrene på tilbud» og offentlige ansatte, som regel kvinner, under press.

Vekk med nasjonalstatene!

Allerede i artikkel 2 slår Romatraktaten fast at medlemsstatenes økonomiske politikk gradvis skal tilnærmes. Når det ikke er rom for en annen økonomisk politikk, er det ikke rom for en annen politikk i det hele tatt. Alt skal utjevnes etter Romatraktatens erklærte fire friheter. Nasjonal lovgivning skal ikke stå i veien for kapitalens ekspansjon.

Men nasjonalstaten og velferdsordninger er bundet sammen. Professor Sigurd Skirbekk påpeker (*Klassekampen* 14.02.07) at det i våre dager er «moralsk riktig å signalisere oppslutning om velferdsstaten og motstand mot nasjonalstaten». Dette er selvmotsigende, mener Skirbekk. En omfattende velferdspolitik forutsetter et sterkt moralsk fellesskap og at «nasjonalstatene er bygd opp for å fremme et slikt moralsk fellesskap».

En traktat og en union uten legitimitet

Femti år etter Romatraktaten halter Den europeiske unionen videre. De fire frihetene bygger på kravene fra stor kapitalen, ikke på vanlige folks behov. Markedsliberalismen som er fastlagt i Roma-traktaten gjør livet surt for alminnelige EU-borgere. Den er en ulykke for arbeiderklassen. I dag er det en voksende EU-motstand i selve EU. 18. november 2006 gikk 10 000 demonstranter (blant dem 400 ordførere) i Paris under parolen: «Brudd med den europeiske unionen». Og NRK har ikke fortalt deg om det. Å kreve nasjonal styring tilbake er i dag en voksende strømning i Frankrike, hvor utmelding av EU ikke lenger er et tabubelagt tema blant folk.

Fra underskrivingen av Romatraktaten

Foto: EU

OPERASJON HEILOMVENDING

av Erling Folkvord

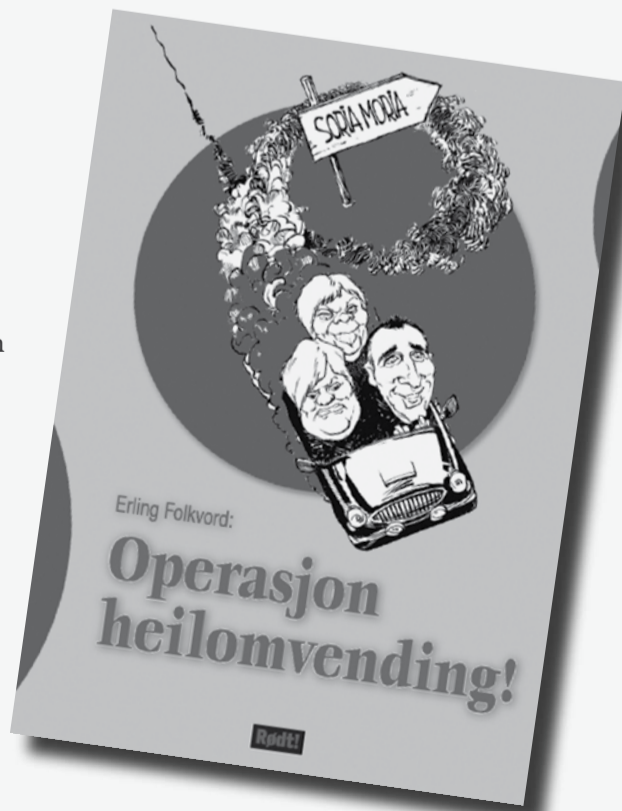
Pris 100 kroner

Utgiver: Tidsskriftet Rødt!

Bestill fra Rødt, roedt@roedt.no, tlf 22 98 90 50

Noe av innholdet:

- En beskrivelse av innholdet i det største sosialpolitiske tilbakeslaget i Norge. Beskriver hvem som er vinnerne og taperne i de rødgrønne partias nye alderspensjon
- Kapitalismens grunnleggende mystikk
- Det styrende prinsippet i vår tid er jakta på høyest mulig fortjeneste. Må det fortsette slik?
- Energiloven i 1990 og Statoil på børs i 2001
- Og så gav de markedskreftene styringa av sjukehusa
- Vinnerne er de 5 000 rikeste
- Ti kommunale underskuddsår tok strupetak på velferdsstaten
- Stille forberedelser til utenlandskrig fra 1992 til 2005
- Arbeidsmiljøloven – arbeiderseieren som blei ei engangshending
- Hvordan gikk det da de rødgrønne skulle fylle næringsministerens verktøykasse og passe på at «lysan i husan» ikke slokna?
- Hva syns du om at regjeringa bruker Afghanistan til «testing og utvikling av forsvarsets operative evne»?
- Hva er mulig? Hva kan og må gjøres? Miljøkrise. Samfunn uten klasseundertrykking

Hvem stanser fødende kvinner?

Vær eller gevær ...

Utenriksdepartementet vedtok i mars å innvilge en søknad fra Palestinakomiteen om jordmorprosjekt på Vestbredden med 2,3 millioner kroner. Vi traff en lykkelig Berit Mortensen, som er i Ramallah som prosjektleder fra april til oktober. Hva går prosjektet ut på?

Jorun Gulbrandsen

– Prosjektet bygger på erfaringer vi har gjort i Sandnessjøen. Vi som er jordmødre ved sjukehuset, reiser ut til våre faste steder og utfører svangerskapsomsorg en gang i uka. Jeg har ansvar for Leirfjord og er vikar på Træna. Det er viktig å vite om de gravide på forhånd for å ta vare på dem. Jeg kan være deres advokat på sjukehuset og si at hun har det slik og sånn. De som har fødselsangst, kan komme på forhånd og bli kjent med fødeavdelinga og oss som jobber her. Vi kan avtale at det er jeg som kan ta imot ungen deres, fordi de kjenner meg. Hvis det er en risikofødsel, kan de komme tidligere. Hvis det er meldt storm, kan de ringe til oss og komme før, slik at de er sikre på å rekke fram i tide.

Trygghet

– Den gravide kan treffe igjen jordmora på sjukehuset, enten ved fødselen eller i barseltida.

– Dette er ideelt. De gravide synes dette er veldig bra og trygt. Å nedlegge lokale sjukehus er derimot utrygt. Fødeavdelinga her skal stenges i sommer. Da er det tre timers reisetid til sjukehuset. Det er vondt å ha rier. Det skal være humant å føde, ikke bare medisinsk forsvarlig. Vi har en helhetlig fødselsomsorg. Det er det som er best. Mitt engasjement for fødende i Norge er lett overførbart til fødende i Palestina.

– *Hva skal dere gjøre?*

– Organisere en helhetlig fødselsomsorg. Det skjer i samarbeid med Røde halvmåne, og utgangspunktet er sjukehuset i Ramallah. Jordmødrene skal få tildelt hvert sitt distrikt eller landsby. En gang i uka skal de dra dit og tilby svangerskapsomsorg. De vil tilby kurs i samarbeid med lokale helsearbeidere. Dette er bra for å forebygge kriser, slik at de som er i risikogruppa, kan reise til Ramallah i god tid. Men organiseringa er også bra når det blir fred!

Stolthet og styrke

– I Palestina er det få jordmødre. Prosjektet vårt innebærer også å utdanne tre til. Det som har med fødsler å gjøre, er dessuten veldig legestyrkt. Det er klart vi samarbeider med leger. Men jordmødrene er spesialister på det normale innen svangerskap og fødsel. Statusen til jordmødrene i Norge er veldig høy sammenlikna med mange andre land. Jordmødrene her har stolthet og styrke. Vi kan vise det i Palestina, vise at vi kan faget vårt og håpe at vi kan bidra til å heve statusen til jordmødrene der. De er bedre skolert enn vi er. Sjukepleierutdanninga deres er lengre enn vår, og kvinnene tar utdanninga seriøst. De er virkelig dyktige. De vil veldig gjerne diskutere fag med oss og høre hva vi mener om deres arbeid, for de er så isolert. De er entusiastiske for prosjektet vi nå skal i gang med. Vi kan lære av hverandre. Mitt mål er å lære av deres situasjon og fortelle om den. Palestinakomiteens mål med å sende helsearbeidere til Palestina, er ikke først og fremst å hjelpe, men å være vitne. Komme hjem og fortelle.

Førti dødsfall

– *Hva skjer ved veisperringene?*

– I Palestina blir ikke kvinnene stansa av været når de skal til sjukehuset og føde, men av israelske solda-

Berit Mortensen til høyre

Foto: privat

ter med geværer ved *check points*. Kvinner føder ved veisperringene, fordi de israelske soldatene ikke slipper dem fram, enda de kommer i sjukebil. Fra 2001 til 2005 er det rapportert om førti fødsler med tragisk utfall, det vil si at mor eller barn døde på grunn av dette. I tillegg må vi ikke glemme alle dem som lever, men som har hatt det helt forferdelig. De blir ikke registrert. I Gaza er det helt vilt nå, soldatene skyter på sjukebiler, dreper ambulansesjåfører, det er ingen grenser. Israel trenger aldri å føre noen sak til doms. De skyter bare. Og putter folk i fengsel uten videre.

– *Hvis modellen fungerer vellykka i Ramallah: Hvordan kan det gjøres kjent i verden?*

– Jeg har tenkt å evaluere prosjektet i form av en masteroppgave. Det samme vil den palestinske koordinatorjordmora gjøre, for å gi resultatet av prosjektet faglig tyngde både her hjemme og i utlandet. Vi kan reise på internasjonale jordmorkongresser og fortelle om jordmødrenes arbeid og de fødendes situasjon i Palestina.

«Jordmor til Betlehem»

– *Hvis noen som leser dette får lyst til å gjøre noe, hva kan de bidra med?*

– Palestinakomiteen i Alstahaug kommune starta

ei innsamling i desember i fjor. Målet er å betale for jordmorutdanning i Betlehem: «Jordmor til Betlehem». De har så få. Er du først sjukepleier, tjener du penger, og det er vanskelig økonomisk å begynne å studere igjen for å bli jordmor. Det koster 1500 amerikanske dollar (ca 7000 norske kroner) hvert semester for å studere.

Jeg var nede med penger, og nå er det to som studerer ved hjelp av dem. Så de som vil gi støtte, kan gi til konto 4509 23 78873; merk innbetalinga «Jordmor til Betlehem».

– *Ble du glad for at Norge nå har anerkjent den palestinske regjeringa?*

– Jeg ble veldig glad. Men det skulle bare mangle. Det har vært flaut og kjempepinlig at Norge har boikotta Palestina. Regjeringa skulle heller boikotte Israel. Det er jo de som konsekvent bryter alle avtaler, som de ellers vil at palestinerne skal følge. Jeg så et diskusjonsprogram i fjernsynet etter anerkjennelsen. Politikerne sloss om å være mest Israel-venn. Audun Lysbakken sa til og med at Israel og Palestina var «to likeverdige parter» med ansvar for freden. Men det er de sjølsagt ikke. Israel er okkupant, og Palestina er okkupert. Det er Israel som har ansvaret.

DETTE SIER AMNESTY OG FN

Amnesty skriver følgende i en artikkel datert 30. mars 2005:

«Mange kvinner har vært tvunget til å føde i veikanten ved kontrollposter og sjekkpunkter, og flere har mistet sine barn fordi israelske soldater har nektet dem gjennomgang. Frykten for ikke å nå fram til sykehuset i tide er blitt en stor belastning for palestinske kvinner.

‘Jeg kravlet bak en sementblokk ved veisperringen for å finne litt beskyttelse. Jeg fødte mitt barn der, i støvet, som et dyr. Jeg tok barnet i mine armer, og hun beveget seg litt, men hun døde etter noen få minutter.’ Det forteller Rula Ashtiya til Amnesty Internationals etterforskere.

I henhold til den fjerde Genevekonvensjon har Israel som okkupasjonsmakt plikt til å sikre de palestinske innbyggerne på Vestbredden og Gazastripen, og spesielt gra-

vide kvinner, tilfredsstillende medisinsk behandling. Israel unndrar seg konsekvent sine forpliktelser på dette punkt, og hæren har ved mange anledninger nektet palestinske kvinner, barn og menn adgang til helsetjenester.»

I rapporten *The issue of Palestinian pregnant women giving birth at Israeli checkpoints* til FNs høykommissær for menneskerettigheter kan vi bl.a. lese:

«FNs befolkningsfond (UNFPA) har slått fast at som et resultat av forsterkede sikkerhetsrutiner ved kontrollpunktene og byggingen av sikkerhetsgjerdet [Muren], er det palestinske folkets adgang til sykehus og medisinsk hjelp blitt betydelig forringet. Siden 2001 har UNFPA registrert mer enn 70 tilfeller av kvinner med veer som er blitt forsinket ved veisperringe, noe som har resultert i risikofødsler i veikanten uten faglig tilsyn. Dette har igjen ført til såvel mødres som nyfødtes død.» [Rødt nyttts oversettelse.]

– Det ligner et fengsel

Ana Taylor Lopez er nestleder i Rødt. I påska besøkte hun venner i Ramallah i Palestina.

Rødt nytt

– Vi var innom universitetet i Bir Zeit. Der var det valgkamp. Studentene skulle ha valg til Studentrådet. Gruppene stod ute på plassen og delte ut løpesedler og diskuterte. Det var Hamas, Fatah, Shiad, et rødt parti som het DPLF og et annet venstreparti. Det var så mange jenter! Jeg snakka med flere. *I am red*, jeg er rød, sa jeg. Det er vi også, lo jentene. Jeg ble påkledd både Hamas-lua og Fatah-skjerfet.

– *Og resultatet ble?*

– Islamic Wafa'a Block, hvor Hamas er med, fikk 22 representanter, Fatah 21, de røde 6 og andre 2.

Som i et fengsel

– De vi besøkte, hadde bil. De kjørte oss rundt. Israel har bestemt at de ikke

får kjøre utenfor Ramallah. De får ikke lov til å flytte derfra, de kan ikke ta jobb et annet sted, og de kan ikke besøke slektningene sine. Det minte meg veldig om mitt hjemland Uruguay, da jeg ble satt «fri» etter tre år i fengsel. Hver mandag måtte jeg melde meg til kontroll, jeg kunne ikke reise utenfor Montevideo, kunne ikke besøke min familie i Maldonado og Rocha (andre fylker) og ikke utøve yrket mitt.

Så sjøl om mine venner kan gå omkring i Ramallah og gå på jobb der, så likner det et fengsel. Det er en veldig innskrenking av friheten.

– *Opplevde du kontrollpostene?*

– Flere ganger. En dag stod vi i 45 minutter i solsteika og venta på at israelske soldater skulle slippe oss videre på vei mot Bethlehem. Og så forandrer de reglene. En dag ble kvinner og menn delt, vi skulle gå gjennom hver vår «jernmølle», som slipper en og en igjen. Bagasje et annet sted, som på flyplasser. Dagen etter ville jeg finne kvinnekøen og ble redd for å ikke gjøre det riktig. Men nei, det var i går, nå var det felles kø ...

Vann

– Våre venner bodde i boligblokk. Der var det vann en time om dagen. Da ble det fylt vann i tanker på taket. I områdene Israel kontrollerer, er det vann hele tida, springvann og hagevanning. Blokkene hadde solcellepanel. Beboerne betalte også for strøm til flyktningeleiren som lå like ved, inne i Ramallah. Der bor det 20 000 mennesker. Det

Ana Taylor Lopez

Foto: Rødt nytt

Ana Lopez foran Arafats grav

Foto: privat

er folk som har mistet hjemmene sine, fordi Israel har tatt dem.

Mangfold

– *Det er mange religiøse grupper?*

– Ja, vi så mange kristne menigheter, som evangelister, gresk-ortodokse og katolske. I Taybeh var det flere kirker og moskeer. Men synagogene var ikke der. Vi tenkte at alle religionene kan leve sammen, men Israel vil ikke.

Arafat

– *Hva gjorde mest inntrykk på deg?*

– Muren var et sterkt syn. Den er så enorm! En grå, flere meter høy mur

som går gjennom landskapet, tett innpå deg, det er fryktelig.

Men enda sterkere var det å besøke Arafats grav. Den ligger ved bygningen som var presidentens, en bygning Israel knuste. De holdt Arafat under beleiring i den knuste bygningen i de fire siste årene av hans liv. De sa til slutt at han kunne reise, men at de ikke kunne garantere at han fikk komme tilbake til Palestina. Da reiste han ikke.

Han var en helt. Jeg tenkte på hva han har betydd for hele folket i Palestina, og for oss i kampen for folks rettigheter og mot okkupasjon. Jeg ble veldig rørt.

Reaksjonært om helseimport

Skal behovet for helsearbeidere i Norge dekkes ved å hente helsearbeidere fra fattige land?

Rødt svarer nei!

Rødt nytt

– For å slippe å øke lønnsnivået innenfor kvinnedominerte yrker, legger regjeringen opp til å tappe fattige land for helsepersonell, som disse landa trenger selv, sier Torstein Dahle, leder i Rødt. Han karakteriserer utspillene fra statsrådene Erik Solheim og Bjarne Håkon Hanssen som «dypt reaksjonære».

Han påpeker at mer enn 20 000 hjelpepleiere og sykepleiere arbeider utenfor den sektoren de er utdannet for, og at nesten 25 000 årsverk går tapt ved at hjelpepleiere og sykepleiere arbeider deltid i stedet for full tid.

– Mange av disse ønsker å arbeide mer, og med høyere lønn og bedre arbeidsforhold i helse- og omsorgssektoren ville mange flere søke det arbeidet de er utdannet for, mener Dahle. Han karakteriserer det som dypt reaksjonært, når det rike landet Norge skal

bruke fagutdannet arbeidskraft fra fattige land som selv har skrikende behov for mer helsepersonell.

– Det er slett ikke dramatisk at det trengs mer enn 100 000 flere folk i helsevesenet de nærmeste tiårene, sier Dahle. Han påpeker at antall ansatte innenfor helse- og sosialsektoren har økt med 95 000 bare i løpet av det siste tiåret, og at det samtidig ble 108 000 flere ansatte innenfor forretningsmessig tjenesteyting. La oss heller kanalisere noen av disse over i helse- og omsorgsarbeid, mener Dahle.

– Opprett mange flere fulltidsstillinger, innfør sekstimersdag og hev lønnsnivået vesentlig, er Dahles oppskrift. Da vil gode lønns- og arbeidsforhold gjøre disse jobbene attraktive, og ungdommen vil utdanne seg til slikt arbeid.

– I vår tid er klimakatastrofen menneskehetens største trussel. Det er miljøvennlig å bruke mer av landets arbeidskraft til å gi andre mennesker et bedre liv. Vi drukner i ting. La menneskenes behov – ikke kapitalens behov – styre bruken av arbeidskraften vår, avslutter Dahle.

Sjukepleiere er utmerkede helsearbeidere. De er også utmerkede demonstranter for folketrygd, for AFP og mot sosial dumping! Her med trommer som varsel. Foto: Ellen Røsjø

Harde fronter foran valget i mai

14. mai skal det avholdes valg til Representantenes hus og lokalvalg. Rødt Nytt har intervjuet Macel Ingles, som er 37 år og daglig leder for solidaritetsorganisasjonen Filippinsk ressurscenter. Vi spør: Hvorfor er det økende motstand mot dagens regime? Offisielt er jo den økonomiske veksten brukbar.

Johan Petter Andresen

– Regjeringa skjønner økonomien. Veksten har blant annet skjedd gjennom massiv lånevirkingsomhet. Filippinene har aldri vært så forgjeldt som nå. Det er vekst, men ikke fordeling.

Den viktigste vekstfaktoren er at 11 millioner filippinere må dra ut av landet og finne seg arbeid annetsteds. Disse sender tilbake opp til 20–22 milliarder dollar.

På Filippinene er det fortsatt voldsomme klasseskiller. Over 30 millioner mennesker lever på en inntekt på under to amerikanske dollar per dag. Rundt 70 prosent av befolkninga bor på landsbygda. En tredel av arbeidsstyrken er arbeidsløs eller undersysselsatt.

Samtidig innfører myndighetene økt moms og skjærer ned på utgiftene til skole og helse. Realutgiftene per person på utdanning er nå 22 prosent lavere enn i 2001, og på helsesektoren er de 25 prosent lavere, i følge forskningsinstituttet IBON.

Fattigdom på landsbygda

– Men er det ikke gjennomført jordreformer?

– Offisielt har myndighetene gjennomført jordreformer med utdeling av jord til dem som ikke har. Men dette har ikke særlig mye innhold. Jordeierne har nemlig ikke blitt fratatt noen jord. Disse føydalherrene samarbeider også med utenlandske firmaer og gjør alt for å hindre lønnsøkninger blant landarbeiderne. Folkekrigen på landsbygda handler i dag om størrelsen på jordleien som bøndene må betale til godsherrene, om lønningene i jordbruket, om prisen bøndene får for sine jordbruksprodukter, om kamp mot ågerrenter på bøndenes gjeld og for organisering av kooperativer blant småbønder.

Av og til okkuperer bøndene jord under beskyttelse av folkehæren. Militæret fungerer på den andre sida som en privat hær for føydalherrene.

Likvideringer

– Hvor mange er likvidert i byene?

– Venstrepartiet Bayan Muna («Folket først»), et parti som likner på Rødt er blitt utsatt for over 120 attentater. Totalt har over 840 aktivister blitt drept eller «forsvunnet» siden 2001.

Internasjonalt ser det ut til at angrepene fra overklassen har slått tilbake på dem sjøl. FN har gitt ut en rapport der det ikke levnes tvil om at militæret står bak drapene. Det eneste FN var usikker på, var om likvideringene skjer i direkte samarbeid med regjeringa. Det har vært høringer i kongressen i USA

Foto: privat

om dette. Det er ulike kirkeorganisasjoner og filippinske samfunn der som har tatt initiativet. Og ikke minst har Folketribunalet i Haag dømt Arroyo-regimet for grove brudd på menneskerettighetene, økonomiske og sosiale rettigheter og overgrep mot den nasjonale suvereniteten til det filippinske folket.

Dette er andre gangen Filippinene har blitt dømt av tribunalet. Førrige gang var det president Marcos som ble avslørt. Nå er det den nåværende regjeringa som er blitt dømt. Tribunalet har uttalt at dagens regime er på linje med president Marcos regime når det gjelder menneskerettighetsbrudd, og til dels verre.

Borgerkrig

– Det er borgerkrig på Filippinene. Hva er utviklinga av denne krigen de siste åra?

– Den viktigste endringa er at militæret har starta en utslettelsesoffensiv etter at fredsforhandlingene brøt sammen for to år sia. Disse fredsforhandlingene ble ført mellom regjeringa og Den nasjonaldemokratiske fronten (NDF), som er en enhetsfront der Den nye folkehæren er en del. NDF har vært ulovlig siden stiftelsen på søttitallet, men forhandlerne ble gitt immunitet og sikkerhetsgarantier under fredsforhandlingene. I det siste har flere ledere av ulike masseorganisasjoner «forsvunnet» eller blitt drept, og man antar at de er drept av regjeringa.

Fredsforhandlingene stanset

– Hvorfor brøt fredsamtalene sammen?

– Fordi NDF krevde at den filippinske regjeringa skulle ta avstand fra at NDF var satt opp på terroristlista til USA og EU. Dette har regjeringa nektet å gå inn på, før NDF inngår en permanent våpenhvile. Men dette kravet

mener NDF står i motstrid til hva man ble enige om da forhandlingene tok til. Da var man enige om at man først skulle forhandle om politiske og sosiale spørsmål, og at man så etter en politisk enighet kunne begynne forhandlinger om en permanent våpenhvile. Regjeringa presses av USA og høyrekreftene til å snu opp ned på denne prosessen. Derfor måtte det gå i stå.

– Hva er de viktigste hindringene for at forhandlingene kan gjenopptas?

– Regjeringa. President Gloria Macapagal-Arroyo er blitt pressa til å underlegge seg haukene i militæret. Den omfattende motstanden mot presidenten har svekka hennes popularitet. Særlig når det kom for dagen hvordan valget i 2001 ble fiksa av kreftene som støtta hennes kandidatur. Hennes isolasjon pressa henne til å samarbeide nærmere med militæret og USA for å beholde en maktbase. Militæret på Filippinene er sterkt knytta til og avhengige av USA. Det ser ikke ut til å bli nye fredsforhandlinger før den politiske situasjonen endrer seg, kort sagt før den nåværende regjeringa blir tvunget til å gå av.

Motstandskampen sterkere

– NDF har forsøkt å få i gang forhandlingene igjen ved å fremme ulike forslag, men disse har blitt avvist. I stedet har regjeringa erklært full krig mot kommunistpartiet og folkehæren, og har lovt å utslette opprøret i løpet av to år.

– Hvordan utvikler krigen seg?

– Det er ingen store endringer i den militære situasjonen. Folkehæren sies å ha rundt 120 geriljafronter i 70 av 79 provinser på Filippinene. Militæret sier at folkehæren har 8000 soldater.

Et nytt trekk nå er at militæret har begynt å utstasjonere soldater i tett befolka byområder – og gjerne i slum-

områder der venstresida står sterkt på den største øya Luzon. Dette sees på som en forberedelse foran valget i mai.

– Massebevegelsen har styrka seg de siste åra?

– Den var på høyden i 1986. Diktatoren Marcos ble styrta gjennom den omfattende bevegelsen midt på 80-tallet, og folk var optimistiske når den nye presidenten Cory Aquino kom til makten. Men denne situasjonen endra seg etter 1987, da det var et kuppforsøk mot henne fra høyresida. Hun ble tvunget til høyre for å holde seg inne med dem.

Midt på 80-tallet ble kommunistpartiet splitta, og dette svekka den folkelige kampen. NDF hevder at de viktigste feilene var å begynne krig i byene, overoptimistisk krigføring på landsbygda, som førte til tap, og overdreven redsel for infiltrering av egne rekker av agenter fra motstandere. NDF regner med at de i perioden fra 1985 til 1991 mista over 60 prosent av oppslutninga. Linja ble korrigert. De fører nå en politisk kamp i byene og stiller til valg, samtidig som det viktigste fortsatt er å føre en langvarig folkekrig på landsbygda.

Folkehæren påstår at den nå har større oppslutning enn før splittelsen. Samtidig har økonomien og korrupsjonen i landet styrka motstandskampen. Det finnes ingen andre reelle alternativer til dagens korrupte regjering enn venstresida.

Venstrepartier stiller til valg

– Hvor sterk er den parlamentariske venstresida?

– Ved valga i 2000 fikk Bayan Muna (BM) tre representanter i kongressen. BM fikk over 10 prosent av stemmene i et svært korrupt land. Og i 2004 fikk partilistene BM, kvinnepar-

tiet Gabriela og Anakpawis seks representanter. Anakpawis er et bonde- og arbeiderparti.

BM fikk 19 prosent av stemmene på partilistene og var det nest største partiet. I den siste meningsmålinga har BM økt til 28 prosent og topper lista over partilistegruppene.

– Hva er forskjellen på partilistevalg og representantvalg?

– Kongressen er sammensatt av 212 direkte valgte representanter. For å åpne for mer demokrati ble myndighetene i 1998 pressa til å innføre partilister for en del av representantene, slik vi har i Europa. Derfor har man i tillegg til de direktevalgte satt av 55 plasser til partilistegrupper som kommer over sperregrensa på 2 prosent. Velgerne får to stemmer; en på en direktekandidat og en på partilistene.

Disse partilistene blir sett på som et demokratisk framskritt. Det er nemlig slik at for å ha en sjanse ved de direkte personvalga, må en være millionær. Man må ha de tre g-ene: *Guns, goons and gold* (skytevåpen, gangstere og gull). Det kan vise seg at partilistesystemet fører til at de progressive representantene blir sugd opp av systemet og korrumpert, men hittil har representantene vist seg å være gode redskaper for den folkelige kampen.

Et nytt trekk i bildet er at høyrekrefter, som tidligere kun har utnyttet muligheten med direktevalgte representanter, nå har begynt å lage liksompartier, som hevder å representere vanlige folk.

Skremsler

– Men nå blir folkelige ledere likvidert eller «forsvinner». Det ser ut til at man skal skremme masseorganisasjonene til taushet?

– Angrepene kommer fordi de folkelige bevegelsene styrker seg. Var de i ferd med å bli svakere, ville man ikke

Marcel Ingles

Foto: privat

lagt så stor vekt på å bekjempe dem.

– Har regjeringas offensiv vært vellykka?

– Mange kjente personligheter har blitt drept eller forsvunnet. Men i kampen vokser det fram nye ledere, og vi er aktive med å få internasjonal oppmerk-

somhet retta mot overgrepene.

Bredden i motstanden mot dagens regime er stor. Det er prester, studenter, advokater, tillitsvalgte i fagforeningene, kvinneledere og politikere. Denne bredden og samarbeidet mellom de ulike demokratiske kreftene sikrer at

motstandsbevegelsen vokser til tross for likvideringene og forfølgelsene.

Kupp, korrupsjon eller valg?

– Hvilken betydning har valget i mai for kampen videre?

– Det er en uoversiktlig situasjon. Framgangen for venstresida kan føre til et kupp før valget, eller til en massiv opptrapping av korrupsjonen under valget for å sikre at president Arroyo vinner. Men det er også mulig at venstresida vil vinne fram på tross av overgrepene og korrupsjonen, og da taper Arroyo valget og høyresida blir svekka. Venstresida må holde ut under den nåværende undertrykkinga og gjøre det beste ut av de korruperte valga.

Den såkalte «ekte opposisjonen» (*Genuine Opposition*) er et samarbeid mellom ulike borgerlige partier, og den vil få stemmer på grunn av misnøyen med Arroyo. Men blant annet senator Jamby Madrigal, som er en sterk kritiker av Arroyo, advarer mot GO. Hun sier at GO enten er «trojanske hester» for Arroyo eller tidligere tilhengere av Marcos og tidligere president Estrada, som utnytter misnøyen.

Hun mener at den virkelige opposisjonen kommer fra partilistegruppene på venstresida. Og det er derfor disse er målskiver foran valget. Disse er ikke sterke nok til å få regjeringsmakt, men er såpass sterke til sammen at de kan påvirke situasjonen der de ulike borgerlige partiene er uenige seg imellom.

Akkurat nå er det som sagt usikkert om valga holdes – vil haukene tvinge fram et kupp? Arroyo er under press uansett hva hun gjør. Hun kan velge å prøve å påvirke resultatet, hun kan tape valget og bli bytta ut, og hun kan gjennomføre et kupp. Uansett er framtida for henne svært usikker.

FILIPPINENE

Øygruppa Filippinene har 90 millioner innbyggere og er blant de fattigere landa i verden. Flertallet av befolkninga lever av jordbruk og fiske.

Nasjonal frigjøringskamp i sør

Morofolket har kjempa for nasjonal sjølråderett siden 1960-tallet, utgjør over 4,5 millioner og er den viktigste folkegruppa på mange små øyer i sør og store deler av den store sørlige øya på Filippinene, Mindanao. Morofolket skiller seg fra resten av det filippinske samfunnet ved at hovedreligionen er islam. Noen av de politiske kreftene krever full løsrivelse, andre godtar autonomi innenfor den filippinske staten. De politiske programmene til de ulike nasjonale bevegelsene varierer, og metodene likeså. Det har vært et visst samarbeid mellom MILF og NDF. Regjeringa har nå tilbudt autonomi etter tre tiår med væpna kamp, avbrutt av forhandlinger.

LES MER:

- Filippinsk ressursenter <http://www.umauas.com/>
- Røde Fane (2001) – ekstrasnummer om bangsamorofolket og nasjonal frigjøringskamp på Filippinene <http://www.akp.no/rfane/2001/02b/>

Folkekrig leda av Filippinenes kommunistparti

En helt annen og mye viktigere kraft i kampen for demokrati og sosial utvikling har vært Den nasjonaldemokratiske fronten (NDF), der kommunistpartiet og Den nye folkehæren er med. Folkehæren ble stifta i 1969 og har ført væpna kamp på Luzon, den største og meste folkerike øya i nord, og på andre øyer midt i øyriket. Folkehæren står på USA's og EU's terroristliste.

Sju sterke kvinner

I Stavanger står sju damer på topp på kommunelista til RV i år. Til sammen representerer de en unik bredde og erfaring. De har bestemt seg for å jobbe kollektivt for å få gjennomslag for Rødts saker.

Rødt nytt

Vi valgte ikke en ren kvinnetopp ut fra et ønske om en ren kvinnelig bystyregruppe, sier Elise Malde.

– Men det viste seg at når vi kom sammen og gjensidig forpliktet hverandre til å jobbe i fellesskap, var det mye enklere for andre å velge å ta i et tak, sier Dorten Valen. – Derfor har vi fått ei liste hvor alle vet at de kan og vil bidra, men ingen risikerer å måtte jobbe aleine. Og derfor skal vi få inn minst to representanter i år, og ikke én, som vi har nå! Så vi alltid har en støttespiller med.

Med et program som omfatter blant annet miljøspørsmål, byplanlegging, sekstimersdag, kamp mot vold mot kvinner og bemanningssituasjonen i offentlig sektor, står damene klare til høstens valgkamp og fire nye år i bystyret.

Kamp for friarealer

– Stavanger er en by som er i ferd med å sprengre grensene sine, vi har økt befolkningsvekst og høy aktivitet i næringslivet, og med det er behovet for mer areal prekært, sier Ingeborg Sanner. – Politikerne løser dette med reguleringsplaner som tar hensyn til rike boligkjøpere, og som overkjører innbyggernes behov for tilgang til friareal, strandsonen og boliger som vi har råd til.

– Ja, i de finere bydelene, hvor folk har egen hage, holdes friarealene fri for utbygging, mens det i de mest tettbebygde bydelene knapt er en gresstust å oppdrive, skyter Kari Kallhovd inn.

– På Storhaug er dekket rundt tunnelåpningene regulert som friareal! Og samtidig foregår det en utstrakt bygging av høye bygg med små og dyre leiligheter i strandsonen, fortsetter Ingeborg. – Rødt vil arbeide for en mer rettferdig regulering av friarealene i byen, med langt flere begrensninger på utbyggerne enn i dag.

– Det betyr, sier Kari, at vi helt konkret er for kommunal ekspropiasjon av Emmaus, er mot bygging i høyden i Paradisbukta og for verving av trehusbyggelsen på Nytorget.

– Vi trenger boliger folk har råd til å bo i, og der man ikke må gå ut for å skifte mening. Forskjellene i inntekt mellom folk har økt voldsomt de siste årene, men fattigdommen er skjult. I Stavanger er forskjellen på menns og kvinners inntekt så stor at vi kommer

10.–11. mars ble partiet Rødt stifta. RV og AKP gikk sammen om å lage et nytt parti. Rød Ungdom er ungdomsorganisasjonen til Rødt. Valgloven gjør at Rødt må stille til valg dette året med Rød Valgalliansens navn på listene, fordi RV allerede var et godkjent parti. Et helt nytt parti ville krevd minst 5000 underskrifter og at stiftelseslandsmøtet var blitt holdt innen utgangen av 2006. Partiet heter altså Rødt, men tar navnet i bruk for fullt fra 1. oktober.

Stem Rødt – stem Rød Valgallianse!

langt ned på likestillingsindeksen.

– Byplanlegging er ikke bare snakk om tilgang til grøntareal og boligbygging, det er også et viktig miljøspørsmål! sier Dorten. – Disse sakene henger nøye sammen. Et mål for Rødt er at det skal være mulig for befolkningen i Stavanger å greie seg uten bil. Det krever god planlegging av både kommunale og private tjenestetilbud.

Sekstimersdagen

– Vi er også opptatt av sekstimersdagen, sier Margaret Sanner. – I Trondheim er det flere forsøk med den. Rødt vil jobbe nært opp mot fagbevegelsen for at det også skal settes i gang forsøk i Stavanger kommune.

Elise skyter inn: – Sekstimersdagen betyr et vannskille for kvinnenes økonomiske sjølstendighet. Helsevesen og eldreomsorg skal drives ut fra folks behov og ikke ut fra prislapper og lønnsomhetsberegninger. De ansatte skal ha ei lønn å leve av og ei arbeidstid å leve med.

Vold mot kvinner

– I inneværende bystyreperiode har RV markert seg sterkt i kampen mot vold mot kvinner, blant annet ved å levere de mest konkrete og omfattende forslagene til det som ble Stavangers handlingsplan mot vold i nære relasjoner, forteller Anne Kalvig.

– Vi dreiv et målrettet arbeid for å få prostitusjon definert som vold mot kvinner – og kjøp av prostitusjon dermed som lovstridig og nødvendig å kriminalisere. Vår interpellasjon om etiske retningslinjer for kommunalt ansatte og tillitsvalgte, som kriminaliserer prostitusjonskjøp innen disse gruppene, også utenom arbeidstid, skapte stor mediadebatt og bevisstgjøring, men ga foreløpig ikke det logiske resultatet vi ønsker. På dette området forventer vi å vinne fram gjennom forestående, sannsynlig nasjonal lovendring, der RV har vært pionerer. Vi gir oss selvfølgelig ikke før denne kampen er vunnet!

– Vi vil ha et kundefritt Stavanger, der ingen av Stavangers menn ser det som sin rett å kjøpe kvinner. Vi vil ha rause, voksne menn, som respekterer kvinner på lik linje med seg selv, sier Elise.

De fattigste betaler

– Konkurransetsetting av kommunale oppgaver betyr at noen må betale. Stavanger parkering skil-

ler ut områder i avgiftsfrie og avgiftspliktige soner. Sterkest fortettede områder som Storhaug, som kommer dårligst ut på leverkårsundersøkelser, blir definert som avgiftspliktig. Dette er udemokratisk. Og en ser igjen at «fattige bydeler» betaler prosentvis mer av sine inntekter til kommunekassa enn rikere bydeler, sier Dorten.

– Vi må ikke glemme å si at vi er bekymra over hva sammenslåing av Statoil og Hydro vil bety for de lokale arbeidsplassene i oljeindustrien, skyter Kari inn.

Rødt er annerledes

– I bystyret bruker vi aktivt den kompetansen og erfaringa vi har fra organisasjoner og nettverk som Kvinnefronten, Kvinner på tvers, Nei til EU, fra fagbevegelsen og solidaritetsarbeid, sier Ingeborg.

– Dette er Rødts måte å jobbe på, og det gjør Rødt annerledes enn de andre partiene. Vi vet at det viktigste arbeidet ikke foregår i bystyresalen, men utenfor, og sammen kan vi bringe virkelighetens perspektiver inn i bystyresalen!

Foto: Mette Møllerop

Førstekandidaten **Ingeborg Sanner** har sittet på fylkestinget i Rogaland, vært leder for Norsk elevorganisasjon, har erfaring som tillitsvalgt i Handel og kontor og sitter i Rødts landsstyre.

Andrekandidaten **Kari Kallhovd** arbeider som revisor ved fylkesskattekontoret. Er RVs representant i bystyret. Har lang erfaring i Kvinnefronten, arbeidet aktivt mot EU rundt begge folkeavstemningene, og som tillitsvalgt i tidligere Jern og metall.

Tredjekandidaten **Kari Bukve** er utdanna kokk, har lang fartstid fra fagbevegelsen og er organisasjonsskretær i oljeforbundet SAFE. Har erfaring fra ATTAC.

Fjerdekandidaten **Dorten Valen** er spesialsykepleier og underviser ved Ryggiabø videregående skole. Har erfaring fra klinisk, faglig og administrativt arbeid i kommunen og fylket. Hun sitter i styret for Rødt Stavanger.

Femtekandidaten **Elise Malde** er leder i Rødt Stavanger og sitter i landsstyret til Rødt. Har tidligere jobbet mye med kvinnepolitikk, blant annet i Kvinnefronten, med studentpolitikk og har vært fylkesskretær i Nei til EU i Rogaland.

Sjettekandidaten **Margaret Sanner** har bakgrunn fra fagbevegelsen, og har gjennom en årrekke jobbet med Kvinnefronten, asyl- og flyktningepolitikk, Kvinner på tvers – og har møtt som vara for RV i bystyret.

Sjuendekandidaten **Anne Kalvig** er valgt inn i bystyret denne perioden, men har hatt permisjon siste halvdel av perioden, da hun ble alenemor for tredje gang. Hun er universitetslektor i religionshistorie, leder av Kvinnefronten i Stavanger og aktiv i målrørsla.

Rød Ungdom – med mange jern i ilden

Rød Ungdom er en revolusjonær ungdomsorganisasjon. Den organiserer ungdom til kamp for et sosialistisk folkestyre – et samfunn hvor et utvidet demokrati, kollektive løsninger og individets frihet og muligheter er de ledende prinsippene.

Jo Skårderud

I år står vi overfor store utfordringer. På tross av at det nå er den «rødgrønne» regjeringa som sitter i førersetet, ser vi at kursen dessverre er mye den samme som før.

Norge fortsetter med å spille rolla som nyttig idiot for USA og Nato i Afghanistan. Nylig gikk regjeringa inn for å sende ytterligere 150 spesialsoldater til Kabul for å delta i krigshandlinger der.

Vi ser at regjeringa svekker rettighetene til norske arbeidstakere. Nylig vedtok regjeringa endringer i pensjonsordningene, noe som senker pensjonen til den jevne arbeidstaker med titusensvis av kroner. Disse endringene vil mest av alt ramme dem av oss som er unge idag.

Vi ser at Norge fortsetter å føre en beinhard og inhuman asyl- og flyktningepolitikk. Bare siden juni 2006 har rundt 150 flyktninger blitt tvangsdeportert til Afghanistan, et land Norge har bidratt til å bombe sønder og sammen. I Norge 2007 i lever hundrevis av flyktninger i skjul, uten rett eller mulighet til å motta støtte til livsnødvendigheter, i stadig frykt for å bli deportert.

Vi ser at miljøsakene blir borte i fint prat, mens regjeringa bygger gasskraftverk som vil øke Norges utslipp og umuliggjøre våre forpliktelser til Kyoto-avtalen.

Jo Skårderud sitter i Rød Ungdoms sentralstyre

Opposisjon til venstre

Rød Ungdom vil alltid støtte tiltak som vil bedre forholda for folk i Norge, og vi var aktive pådrivere for å velte Bondevik-regjeringa for to år sia. At den «rødgrønne» regjeringa i stor grad har fortsatt kursen til Bondevik-regjeringa, er skuffende, men viser bare så alt for klart at det trengs en opposisjon fra venstre som kan skape et alternativ og fremme visjonen om et sosialistisk samfunn, hvor mennesket er mer verdt en pengeseddelen, hvor det er folk sjøl som styrer og ikke politikere som lover bort valgflesk vært fjerde år.

Bli med!

Rød Ungdom er en organisasjon i vekst, men vi har store oppgaver og trenger stadig flere aktive medlemmer. Rød Ungdom har lokallag i de fleste fylker og mange plasser i landet. Rød Ungdom har lite penger og er drevet hovedsakelig på engasjement og dugnadsånd. Som medlem av RU får man ikke se innsiden av mange fancy hotellrom eller mengeseg med ministre men man får jobbe sammen med noen av Norges beste aktivister, mot krig, undertrykking og kapitalisme, og for et bedre samfunn for de aller fleste og litt mindre bra for de aller rikeste.

1. mai

Rød Ungdom markerer arbeiderenes internasjonale kampdag. Oslo Rød Ungdom arrangerer for andre år på rad en rusfri konsert med krav om en nasjonal ungdomslov. Konserten foregår på Subscene i sentrum av Oslo. Konserten arrangeres i samarbeid med Sosialistisk Ungdom, Ungdom og fritid, Ungdom mot Narkotika m.fl. Konserten starter klokka 18 og koster 30 spenn. Det vil hovedsakelig bli spilt rock og hiphop. Lurer du på noe, ring 994 69 037.

Aksjonsdag 9. mai

Over hele landet blir det streiker og møter mot regjeringas pensjonsreform. Det er dagens unge som kommer til å lide under angreper på pensjonsordninga. Kampen for en levelig pensjon kan derfor ikke overlates til de gamle. Les mer om pensjonsreformen på side 1, 2, 3 og 4 i denne avisa.

Rød Ungdom tar standpunkt for arbeidsfolks rett til en verdig alderdom. Rød Ungdoms lokallag vil aksjonere lokalt – ta kontakt på ru@sosialisme.no for å få informasjon om det skjer noe på din hjemlass.

Sol, sommer og revolusjon

Sommeren nærmer seg, og med den kommer årets viktigste happening for unge radisser. Rød Ungdoms sommerleir er det som trengs for å sikre en rød, radikal og uforglemmelig sommerferie.

I en liten uke blir det sosialistiske samfunnet til virklighet på Rød Ungdoms sommerleir. Fra 31. juli til 5. august foregår årets vakreste og vildeste eventyr. Leiren er på fantastiske Utøya med sine lange, perlehvite strender, nydelig plassert midt uti den asurblå Tyrifjorden.

Sommerleiren samler flere hundre radikale ungdommer fra hele landet til en uke med sosialisme, aktivisme og selvfølgelig bading, leirbål og alt det beste sommeren har å by på. Rød Ungdom og Rødt skal ut i valgkamp til høsten, og sommerleiren er den perfekte anledning til å samle kreftene til en valgkamp hvor høyresida skal få svi så de aldri kommer til å glemme det.

På sommerleiren vil du få en grundig innføring i norsk og internasjonal politikk, du vil få lære hvorfor det trengs et revolusjonært parti på venstresida i Norge, og Rød Ungdom avslører Frp-koden. Du får muligheten til å fordype deg i temaer i alt fra miljøkamp til feminisme. De som har vært med før, får selvfølgelig muligheten til å fordype seg i revolusjonær teori og praksis.

Men ikke alt handler om politikk, vi skal jo tross alt ha ferie. Av kulturelle og sosiale aktiviteter kan vi blant annet tilby kjærlighetssti, revolusjonært Grand Prix show, kino, spøkelsessti, revyforestillinger, bokbad og mye, mye mer.

I tillegg kommer et utall kulturelle verksteder hvor det er mulighet for å lære alt fra beinhard aksjonisme på kanten av loven, til Heia Tufte- fotball og bading.

Festen varer fra tirsdag 31. juli til søndag 5. august, og herligheten koster 950 kroner for deg som går på ungdomsskolen og 1150 kroner for deg som går på videregående eller er eldre (1249 og 1449 dersom du betaler direkte på leir). Dette er ikke store sluppen med tanke på alt du får igjen for pengene: frokost, lunsj og middag hele uka, overnatting, politisk skolering til du triller, inspirerende hovedinnledninger, bokbad, tale- og debattkurs, bannermaling, fotballturnering, nattbad, flørtning, quiz, feminisme, valgkamppopplæring, debatter, diskusjoner på trappa til morgengry, nattkino, gitarspill og masse hyggelige mennesker.

Meld deg på

Gå inn på www.sosialisme.no og meld deg på eller ring tlf 22 98 90 70. Mer informasjon blir lagt ut fortløpende på www.sosialisme.no

www.sosialisme.no

Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 OSLO

Telefon: 22 98 90 50
E-post: raudt@raudt.no
Konto: 0530 11 89356
ISSN: 1503-4062 (avis)
1503-4070 (pdf)

Utgjevar: Rødt
Trykkeri: Nr1Trykk
Redaktør: Jorun Gulbrandsen
E-post: redaksjonen@raudt.no
Redaksjonen avslutta 17. april

Nettstad: www.raudt.no

ABONNER PÅ
RØDT NYTT!

Rødt nytt er ei gratis avis som kommer ut 10 ganger i året.

KALENDER

- 26.–28. april
Natos ministermøte i Oslo
- 26.–28. april
EUs tjenstedirektiv Oslo, konferanse
www.neitleu.no
- 1. mai
Arbeiderklassens kampdag!
- 4.–6. mai
EUs tjenstedirektiv konferanse, Bergen
www.umeu.no
- 9. mai
Aksjonsdag mot AFP-kutt
www.forsvarafp.no
- 2. juni
Aksjonsdag for afghanske flyktninger,
Rød Ungdom, hele landet
- 22. juni – 1. juli
Skeive dager, Oslo
- 30. juni
Pride Parade, Oslo

VÅRLEIRER

- 26.–28. mai
Rød Ungdom, Bergen og Oslo

SOMMERLEIRER

- 27. juni – 1. juli
Rødt - www.roedt.no
- 11.–15. juni
Norsk målungdom
- 23.–27. juni
Natur og ungdom
- 21.–24. juli
Ungdom mot EU
- 31. juli – 5. august
Rød Ungdom

SAMVIRKELAGET

Samvirkelaget er Hopalong Knut og Gatas Parlament

Foto: Håvard Kallestad

Samvirkelaget inviterer til arbeiderfest, *forts. fra side 1*

Jørgen Strickert

Det er egentlig en gammel forelskelse som nå slår ut i full blomst. Som for så mange andre elskende, oppsto romantikken på festival – i dette tilfellet midt i et mylder av fulle nordlendinger fire–fem år tilbake. Første gang de gjorde det sammen var på Storåsfestivalen noe seinere. Gatas Parlament og Hopalong Knut falt pladask for hverandre. Nå slår de på stortromma og feirer seg sjøl – og den internasjonale arbeiderklassen – med konsert og arbeiderfest på Sentrum Scene 1. mai. Og et par uker etterpå er det termin for det etterlengtede avkommet: Samvirkelagets platedebut.

«Stopp Volden»

Og sjøl om skiva ikke finnes ennå, har den allerede fått mye oppmerksomhet. I den nye låta «Stopp Volden» navngir Samvirkelaget en av de fire polititjenestemennene som sto bak den dødelige pågripelsen av Eugene Obiora i Trondheim i fjor høst. Politifolket har truet med anmeldelse, og det er i det blå hvor mye spilling «Stopp Volden» kommer til å få på norsk radio.

Men på konserter synger Samvirkelaget som de vil: «Har du hud i kriminell valør, det e itj nå rart at Volden gjør som han gjør. Stopp Volden!»

Dessuten: Det er fint med plate, men Samvirkelaget er først og fremst et levende prosjekt.

– Samvirkelaget er resultatet av et ønske om å slå sammen de to beste live-banda i Norge, sier en ubeskjeden og vakkert Elling Borgersrud til Rødt nytt. Det er blitt veldig glad musikk, munter og hardtslående arbeider-ska-rapp.

Inkluderende

– Hva har Gatas og Hopalong til felles?

– Hvis du tar tidsmaskin til hjelp, finnes det felles musikalske røtter i Karibia, men det er først og fremst likheter i måten vi opptrer live: både Hopalong Knut og Gatas Parlament er popstjerner som ikke oppfører seg som popstjerner, men har et inkluderende uttrykk med mye flørtning og show og tulling.

På innholdssida burde mye vekke gjenkjennelse i røde kretser. Foruten antipolitivoldlåta «Stopp Volden!», finnes det spor av både «Virvelstevet» og «Bella Ciao» på den kommende skiva. Og den første singelen er Schravlevolds «Itjnå som kjem tå sæ sjøl» i ny tapning.

– Da vi spilte på stiftelseslandsmøtet til Rødt i vår, viste det seg at tre av de gamle sangene i sangheftet er med på plata får, gliser Elling.

Solidaritetsbevegelse

– Hvordan vil du beskrive Samvirkelaget politisk?

– Vel. Hopalong Knut er en nimanns, demokratisk solidaritetsbevegelse. Gatas Parlament er en revolusjonær, kommunistisk rapptrio. Samvirkelaget er et slags musikalsk frontprosjekt, erklærer Elling.

Begge organismene i Samvirkelaget fortsetter å jobbe som sjølstendige band, men håper å gjøre så mange livejobber som mulig sammen utover sommeren, sjøl om det ikke nødvendigvis er den enkleste sak av verden å reise på turne, når man er et tolvmanns korps.

Første fest blir på Sentrum Scene i Oslo selveste 1. mai. Og det blir definitivt mer av en fest enn en konsert, med inviterede gjester som Now We Got Members, DJ99, Appendix med Mari, filmvisning og «spetakkel og hæla i taket hele kvelden». Liv Gulbrandsen (fra Rødt), Zahir Athari (representant for de afghanske flyktningene) og LOs Hilde Nylen skal holde appeller.

– Det er ingen vits i å gjøre konsert 1. mai, hvis en ikke mener noe med det, mener Elling. Det er ikke bare en konsert, men en markering – og en feiring og en fest.

Nylig spilte Samvirkelaget inn musikkvideo til en av de nye låtene, med gjesteopptreden av legendariske Elsa Lystad. Ska-rapp-kollektivets debutplate kommer etter planen 14. mai. Men den har foreløpig ikke fått noe navn.

– Vi må vel kalle skiva noe blåhvitt og anonymt, i Samvirkelaget-ånden. Den burde kanskje egentlig bare hete «Plata» eller «Samvirkelagets plate» eller noe sånt.

I mellomtida er Norges største venstreekstreme rappkorps å finne på www.myspace.com/samvirkelaget, og med litt flaks: på en scene nær deg.

På leit etter nytt parti?

Det er mange veier til Rødt...

www.nyttparti.no

www.ruoksat.no

www.raudt.no

www.roedt.no

www.rødt.no

Finn din favoritt!